

FINDIK BAHÇELERİNDE DON ZARARI SONRASI NELER YAPILMALIDIR?

Don olayının ardından budama işleminden kaçınılması gerekir. Mayıs-Haziran ayı içerisinde bitkilerin soğuktan zarar gören kısımları daha açık görülebilir. Bu nedenle Mayıs-Haziran ayına kadar budamadan kaçınılmalıdır.

Dondan zarar gören bitkilerin sonraki yıllar için güçlü bir bitki gelişimine ulaşabilmesi için hastalık ve zararlılarla mücadele büyük önem taşımaktadır. Güçlü ve sağlıklı sürgün gelişiminin sağlanması için; Yabancı otlar ve dip sürgünleri bitki ile su ve besin elementi yönünden rekabete girdiği için temizlenmelidir.

Özellikle tomurcuk ve sürgünlerine zarar veren fındık filiz güvesi ve kozalak akarları ile mücadele ihmal edilmemelidir.

Külleme hastalığı bitki gelişimini olumsuz etkilediği için bahçeler sık sık kontrol edilip, yağ lekesi şeklindeki ilk belirtilerin görülmesi ile birlikte mücadeleye başlanmalıdır. Stres altındaki bitkilerde fındık bakteriyel yanıklık hastalığı hızla kurumalara neden olabilmektedir. Bu hastalığa karşı koruyucu olarak sistemik bakırlı prepatlarla uygulama yapılması gerekmektedir.

FINDIK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Tel : 0 (454) 215 15 51

Faks : 0 (454) 215 18 83

findikarastirma@tarimorman.gov.tr

© 2025 TAGEM

T.C TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

FINDIK BAHÇELERİNDE İLKBAHAR GEÇ DON ZARARI SONRASI YAPILACAKLAR

GİRESUN

2025

FINDIKTA KIŞ SOĞUKLARI VE İLKBAHAR GEÇ DON ZARARI

Fındık diğer kültür bitki çeşitlerinden farklı olarak kış aylarında çiçek açmakta ve çiçek tozları açıkta iken (-5°C), anterler içerisinde (-8°C)'den itibaren büyük ölçüde zarar görmektedir. Karanfiller ise (-8°C)'den itibaren zarar görmeye başlamakta ve (-16°C)'den itibaren de büyük ölçüde ölmektedir. Fındığın sürgün gözleri de (-14°C)'den itibaren zarar görmeye başlamakta ve (-22°C)'den itibaren de tamamen ölmektedir. İlkbahar geç donlarında ise sap bağlama dönemi olarak tabir edilen dönem en hassas dönemdir (Şekil 1). Sap bağlama döneminde soğuk zararı (-2°C)'de başlamakta, (-3°C)-(-4°C)'de 3 saatten fazla maruz kaldığında büyük oranda meyve ve meyve saplarında ölümler gerçekleşmektedir.

FINDIKTA FENOLOJİK GÖZLEMLER VE DON ZARARININ TESPİTİ

İlkbahar geç donlarının etkisini tam olarak belirlemek için 5-7 gün sonra bahçede dikkatli bir gözlem ile anlaşılır.

Özellikle karanfiller (dişi çiçek kümesi) ve genç sürgünlerde kararma, sulanma veya yumuşama olup olmadığını kontrol edilmelidir. Bir jilet yardımı ile karanfiller (dişi çiçek kümeleri) enine kesildiğinde tohum taslağı olarak bilinen ve meyveyi oluşturacak kısım siyahlaşmış ise zarar olduğu kesindir. Farklı rakımlardaki ve farklı yöne bakan bahçelerde zarar düzeyi karşılaştırılmalıdır. Yüksek rakımlı ve kuzeye bakan yerlerde zarar daha fazla olabilir. Ayrıca don çukuru oluşturan yerler düşük rakımda olsa bile yine don zararı meydana gelebilir. Zarar oranını belirlemek için farklı ocaklardan örnekler alarak sayım yapılmalıdır.

FINDIK BAHÇELERİNDE DON ZARARI SONRASI NELER YAPILMALIDIR?

Bitkinin kendini toparlamasına yardımcı olmak için dengeli bir gübreleme programı uygulanmalıdır.

Aminoasit: Fındık bitkisinde don zararı sonrası aminoasit gübrelemesi, bitkinin stresle başa çıkmasını kolaylaştırır, hücre yenilenmesini hızlandırır ve büyümenin tekrar başlamasına yardımcı olur. Hasarın boyutuna göre 1 veya 2 hafta içinde tekrarlanabilir.

Çinko (Zn), Bor (B) ve Mangan (Mn) Gibi Mikro Elementler: Bu mikro elementler hücre yenilenmesinde görev alır. Çinko: Sürgün büyümesi, Bor: çiçek ve meyve tutumu için, Mangan: fotosentez sistemini güçlendirmek için önerilir. Yapraktan uygulanır, aminoasit ile birlikte karıştırılarak kullanılabilir.

Kompoze Gübreler: Bitki gelişimini sağlamak için kullanılacak Azot, fosfor, potasyum gibi gübreler düşük dozlarda uygulanabilir.

Mikrobiyal Gübreler ve Humik Fulvik Asitler: Toprak yapısını iyileştirir, köklerin daha iyi gelişmesini sağlar, besin alımını artırır.

